

HANDLINGSPLAN

Handlingsplan för
**SÄKERHETSHÖJANDE
ÅTGÄRDER TILL
FÖRTROENDEVALDA**



Dokumentnamn

Handlingsplan för säkerhetshöjande åtgärder till förtroendevalda

Dokumenttyp

Handlingsplan

Fastställd/upprättad

2021-12-16

Diarienummer

KS/2021:614

Giltig till

2026-10-01

Dokumentansvarig/processägare

Trygghetsenheten

Beslutsinstans

Kommunfullmäktige

Dokumentet gäller för

Alla förtroendevalda i Sigtuna kommun

Tidigare revidering, datum och diarienummer

-

Innehåll

Inledning	4
Definitioner	4
Syfte	4
Mål	4
Ansvarsfördelning	4
Budget	5
Beställare	5
Beslutsgång avseende säkerhetshöjande åtgärder	5
Utbildning	6
Uppföljning	6
Bilagor	6

Inledning

Sigtuna kommun är en politiskt styrd organisation och därmed har kommunen ett särskilt ansvar att värna de demokratiska värden som utgör grunden för kommunens verksamhet. Förtroendevalda ska kunna känna sig trygga i sitt beslutsfattande i meningen att de inte blir utsatta för någon typ av otillåten påverkan, till exempel trakasserier, hot, hat eller våld. Om det ändå sker, ska kommunen hjälpa och stödja den som blivit utsatt. Hot, hat och våld mot förtroendevalda ska aldrig tolereras. Att ta på sig ett förtroendeuppdrag innebär inte att man får tåla mer än andra i samhället. Det är viktigt att normerna inte förskjuts av vad som är acceptabelt eller inte, för då ökar risken att förtroendevalda till exempel avstår från att driva känsliga frågor eller att följa sin egen övertygelse i kontroversiella avgöranden. I förlängningen kan det försvåra rekryteringen av förtroendevalda och riskerar att urholka demokratin.

Definitioner

Kommunerna styrs av politiker som valts direkt av medborgarna, s.k. förtroendevalda. Styrningen sker genom direktvalda politiska församlingar, så kallade kommunfullmäktige. Dessutom finns det politiska uppdrag inom kommunstyrelser, i olika nämnder och utskott samt kommunens bolag. Merparten är fritidspolitiker och sköter därmed sina uppdrag vid sidan av arbete eller studier (Källa: SKR). Detta dokument gäller samtliga förtroendevalda i Sigtuna kommun

Syfte

Denna handlingsplan utgör ett stöd och vägledning för Sigtuna kommuns förtroendevalda i syfte att öka säkerheten och tryggheten vid utförandet av offentliga förtroendeuppdrag. Den tydliggör även ansvarsfördelningen i frågan. Sigtuna kommun verkar för att förtroendevalda genom hot, våld eller allvarliga trakasserier inte ska kunna påverkas i sin roll som beslutsfattare.

Mål

Uppdraget som förtroendevald ska kunna genomföras utan inskränkningar samt med en godtagbar känsla av trygghet och säkerhet.

Ansvarsfördelning

Sigtuna kommun

Sigtuna kommun har som arbetsgivare att följa det lagstadgade arbetsmiljöansvaret, vilket bland annat ställer krav på att förebygga hot och våld i de anställdas arbetsmiljö och ge råd och stöttning om någon ändå drabbas. Förtroendevalda är inte formellt sett anställda och omfattas därmed inte av arbetsmiljölagstiftningen. Det är därför i huvudsak det egna partiet som har ansvaret för sina förtroendevalda. Eftersom det i dagsläget saknas en tydlighet på nationell nivå kring den exakta ansvarsfördelningen

mellan kommuner och de politiska partier bör Sigtuna kommun stödja de förtroendevalda i kommunen i händelse av hat, hot eller våld. Denna plan beskriver därför vilket stöd våra förtroendevalda kan få och hur man ska gå tillväga om man utsätts för hot, våld, otillåten påverkan etc.

Om man som förtroendevald blir utsatt för trakasserier i form av hat, hot eller våld ska detta anmälas till polisen och incidenten ska rapporteras till kommunens Trygghetsenhet.

Kommundirektörens ansvar

Kommundirektören har det yttersta säkerhets- och arbetsmiljöansvaret i tjänstemannaorganisationen och är uppdragsgivare till Trygghetschefen via biträdande kommundirektören.

Polismyndigheten

Det är den lokala polisen som har huvudansvaret för skydd av förtroendevalda i kommunen, vilket innebär att den polisiära handläggningen av ärenden om hot och våld mot förtroendevalda primärt är en uppgift för respektive lokalpolisområde. När en förtroendevald blivit utsatt för hot ska polisen alltid kontaktas omgående.

Kommunens Trygghetsenhet

Kommunens Trygghetsenhet ansvarar för rådgivning och stöd till förtroendevalda som blivit utsatta för hot och trakasserier. De gör också riskbedömningar i varje enskilt fall (ofta tillsammans med polisen) och ansvarar för eventuella säkerhetshöjande åtgärder från kommunens sida. Vid behov informerar de om och anordnar/tar fram utbildning kring hot, hat och våld.

Budget

Kvalificerade säkerhetshöjande åtgärder över tid är mycket kostsamma. I Sigtuna kommun har kommunfullmäktige fastställt en extra satsning på säkerhet för förtroendevalda och medarbetare på 2.000.000 SEK för 2022 samt 300.000SEK för utbildningsinsatser för förtroendevalda. Denna budget bör årligen finnas med i kommunens Mål- och budget. Detta så att tillräckliga medel för akuta säkerhetshöjande åtgärder finnas tillgängliga vid behov över tid.

Beställare

Tidsaspekten vid säkerhetshöjande åtgärder är av största vikt. För att minimera tidsförluster och sårbarheter vid frånvaro etc. ska både Teknik- och servicekontoret och Trygghetsenheten kunna beställa säkerhetshöjande åtgärder i form av larm, kameror etc. till både förtroendevalda och medarbetare i tjänstemannaorganisationen.

Beslutsgång avseende säkerhetshöjande åtgärder

Vid uppkomst av en situation med en möjlig eller reell hotbild mot en förtroendevald där säkerhetshöjande åtgärder kan vara aktuella så är beslutsgången i Sigtuna kommun följande:

1. Trygghetschef och/eller säkerhetsstrateg på Trygghetsenheten gör en hot och riskbedömning i dialog med den utsatte förtroendevalde samt om möjligt med polismyndigheten.
2. Utifrån denna föreslår Trygghetsenheten adekvata säkerhetshöjande åtgärder, vilka kan komma att ändras under ärendets gång baserat på en fortlöpande hot- och riskbedömning.
3. Beslut om de föreslagna säkerhetshöjande åtgärderna beslutas sedan av biträdande kommundirektören.

Utbildning

För att alla förtroendevalda i kommunen ska få en god grund att stå på när det gäller trygghet och säkerhet föreslås utbildningsinsatser i två delar: En generell, lämpligen webbaserad utbildning avseende hot och våld som alla förtroendevalda får ta del av. Tillgång till denna utbildning eller dess material finns sedan under hela mandatperioden att gå tillbaka till vid behov. En mer riktad utbildning på plats, främst inriktad mot de förtroendevalda som exponeras mest, d.v.s. kommunstyrelsen m.fl. Denna utbildning läggs lämpligen inför ett val och en kommande valrörelse kan utbildning/genomgång som kort beskrivs ovan genomföras med fokus på offentliga möten samt personlig säkerhet etc. Under dessa perioder brukar förtroendevalda exponeras mer i alla sammanhang och en eventuell hotbild brukar vara som störst då. Vid ny mandatperiod läggs även denna typ av utbildning då det kan finnas nya politiker på plats.

Bilagor

Som komplement till handlingsplanen för säkerhetshöjande åtgärder för förtroendevalda kommer även nedan dokument att finnas tillgängliga i kommunens ärendehanteringssystem Lex.

- Rutin och riktlinjer för hot och våld mot förtroendevalda
- Checklistor för hot och våld mot förtroendevalda.